

Metodický list

Hledání pokladu s žabákem Signálem

Věková skupina	3+ (dospělý jako doprovod kvůli bezpečnosti a čtení)
Téma a pojmy k seznámení	úvod do geocachingu, orientace v prostoru, souřadnice, satelity, typ keše letterbox, spolupráce, pohyb, luštění, GPS, mapa, světové strany
Hlavní postava	Žabák Signal (oficiální maskot geocachingu, žabák s anténkou na hlavě)
Pomůcky	Plyšový žabák Signál, mobilní telefon, GPS, mapa, kompas, globus, balón
Časová náročnost	4 hodiny

VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ CÍLE

- **Rozvoj orientace:** pochopení, že každé místo má svou adresu (souřadnice) - satelity a práce s mapou
- **Sociální dovednosti:** spolupráce v týmu, dodržování pravidel fair-play (výměna v pokladu)
- **Pohyb a postřeh:** rozvoj hrubé motoriky v terénu a všímavosti k detailům v přírodě

VÝZNAM KEŠKY PRO ROZVOJ DĚTÍ

- **Přijetí jedinečnosti (odlišnosti):** Signál má na hlavě anténku, která jej odlišuje a díky pozitivnímu přístupu ji vnímá jako něco jedinečného, ne jako něco negativního
- **Bezpečné hranice místo zákazů:** V pasáži o odchodu za dobrodružstvím je zde dialog, kde rodiče vyjadřují důvěru, sdílejí své pocity (strach o žabáčka) a společně si definují bezpečné hranice a časový rámec. Dítě (žabáček) pravidla přijímá dobrovolně, protože jim rozumí a cítí v nich bezpečí, nikoli represi.
- **Pravidla fair-play v geocachingu:** U popisu CWG (Czech Wood Geocoin) je jemně vysvětlen princip výměny (respekt k ostatním kačerům, aby i oni měli radost). U logbooku podporujeme autonomii dětí – pokud ještě neumí psát, jejich kresba má stejnou hodnotu jako text dospělého

ZÁKLADNÍ TERMINOLOGIE

- **Keška** je krabička, kterou se v geocachingu snažíme najít
- **Kačerem/kačerkou** se v česku označuje hledač keší
- **Mudla** je označení pro člověka, který o geocachingu nic neví

Letterbox Hybrid (v komunitě často označovaný jen jako letterbox) je speciální typ kešky, který propojuje klasický geocaching se starší outdoorovou hrou letterboxing.

Tento typ keše má svá specifická pravidla a kouzlo.

Hlavní znaky Letterboxu

- Vlastní razítko (nejsvrchovanější pravidlo): V každé letterbox kešce musí být umístěno razítko. Pozor: Razítko není předmět na výměnu (jako CWG nebo hračky)! Musí v keši zůstat pro další nálezce.
- Slovní navigace (často, ale ne vždy): Na rozdíl od tradičních kešek, kde jdeš přímo za šipkou na souřadnice, se u letterboxu často používá psaný návod.

CWG neboli Czech Wood Geocoin je populární a původem čistě český fenomén v geocachingu. Jde o osobní herní předmět, který slouží k výměně v keškách a ke sběratelským účelům. Jedná se o malé dřevěné kolečko s tematickým výpalem.

Zlaté pravidlo výměny: Kus za kus

CWG funguje jako výměnný předmět. Pokud ho najdeme v keši CWG, které se nám líbí a chceme si ho vzít do své sbírky, platí jedno zásadní a nekompromisní pravidlo fair play: Vezmeme-li si z kešky jedno CWG, musíme do ní na oplátku vložit jedno svoje vlastní CWG (případně jiné dřevěné geocoiny jako xWG). Poměr výměny je vždy 1:1. Pokud je v keši CWG výslovně jako dárek, není třeba ho měnit (většinou platí jeden kus na nick).

Žabák Signál (Signal the Frog) je oficiálním maskotem hry geocaching. Reprezentuje komunitu kačerů po celém světě a je symbolem dobrodružství, technologie a přírody.

- Spojení přírody a techniky: Žába jako obojživelník představuje přírodu a outdoorový rozměr hry. Anténa na jeho hlavě pak symbolizuje moderní technologie – konkrétně GPS signál z družic, bez kterého by geocaching nemohl existovat.

Představení žabáka Signála - průvodce příběhem (vytisknout obrázek, popř. využít plyšáka)

*“Anténka se rozsvítí,
zprávu satelitu zachytí.
Žabák Signal kvákne hned:
„Pojďme prozkoumat ten náš svět!“*

ROZCVIČKA

1. Narovnění anténky (zahřátí a protažení)

- **Pozice:** Stoj - paty u sebe, ruce spojené nad hlavou do špičky (jako anténka).
- **Cvik:** Děti se vytahují co nejvýše na špičky a „ladí signál“
- **Motivace:** „Musíme se vytáhnout až k mrakům, aby nás satelity z vesmíru viděly!“

2. Žabí rozhled (krční páteř)

- **Pozice:** Stoj mírně rozkročný (chodidla na úrovni kyčlí), ruce v bok.
- **Cvik:** Pomalé otáčení hlavy vpravo a vlevo.
- **Motivace:** „Signal se rozhlíží po okolí, jestli někde nablízku není schovaná keška“

3. Chytání much (horní končetiny a postřeh)

- **Pozice:** Stoj.
- **Cvik:** Děti rychle kmitají rukama do všech stran (nahoru, před sebe, do stran) a dlaněmi „lapají“ imaginární mouchy (zatínají pěsti).
- **Motivace:** „Hladová žába je rychlá žába! Musíme posbírat mouchy k snídani, abychom měli sílu na hledání pokladu.“

4. Pružné nohy (dřepy a rovnováha)

- **Pozice:** Široký postoj, špičky ven (klasický žabí sed).
- **Cvik:** Hluboký dřep (ruce se dotýkají země mezi koleny) a následný výskok nahoru.
- **Motivace:** „Zkusíme, jak pruží naše žabí nohy. Hop – a jsme ve vzduchu!“

5. Signalovo plavání (závěrečné uvolnění)

- **Pozice:** Stoj, kroužení celými pažemi vzad - dopředu.
- **Cvik:** Velká tempa, jako by žabák plaval v rybníce.
- **Motivace:** „Na závěr si přeplaveme rybník. Pěkně zabrat, už jsme skoro tam!“

tip - prostor pro svačinku, naladit posledním krokem rozcvičky

6. Vypláznutý jazyk (Motorika mluvidel – legrace)

- **Pozice:** V sedě.
- **Cvik:** Na povel musí děti co nejrychleji vypláznout jazyk (jako když žába chytá mouchu) na různé strany – nahoru k nosu, dolů k bradě, do stran.
- **Motivace:** „Pozor, letí moucha vpravo! Ted' letí vysoko!“

TEORETICKÉ UKOTVENÍ - VYSVĚTLENÍ DĚTEM

Co je geocaching

Představ si, že svět je jedno obrovské hřiště a přímo teď jsou všude kolem tebe schované skutečné poklady! Na stromech, pod kameny, u dětských hřišť nebo jen kousek od tvého domu. Tomuhle dobrodružství se říká geocaching (*čte se to geokešing*) a je to vlastně celosvětová hra na schovávanou a hledání pokladů.

Jak taková hra funguje?

Aby se z tebe stal opravdový lovec pokladů, musíte s rodiči udělat jeden důležitý první krok.

- **Založte si herní účet:** rodiče tě (nebo sebe) zaregistrují na webové stránce geocaching.com (nebo přímo v jejich mobilní aplikaci).
- **Vymyslete super přezdívku:** při registraci si vyberete vlastní přezdívku (třeba *RychlySokol* nebo *MalaHrdinka*).
- **Získáte mapu:** jakmile máte účet hotový, odemkne se vám tajná mapa plná pokladů.

A co se děje dál?

1. **Někdo schová poklad:** říká se mu „**keška**“. Většinou je to plastová krabička, která nepromokne (třeba jako krabička na svačinu).
2. **Zaměří souřadnice:** pomocí GPS (to je ta chytrá věcička v telefonu, co ukazuje mapu) si zapíše, kde přesně krabička leží, a nahraje ji do systému.
3. **Jde se na lov!** Vyrazíte ven s mobilem v ruce, sledujete šipku na mapě a prozkoumáte okolí, dokud poklad neobjevíte.

Co v takovém pokladu najdeš?

- **Logbook (notýsek):** malý sešitek, kam se tužkou podepíšeš (pokud neumíš psát, můžeš namalovat nějaký svůj symbol) svou novou herní přezdívkou a napíšeš datum, kdy jsi poklad našel.
- **Drobnosti na výměnu:** často v krabičce bývají malé hračky, figurky z kinder vajíček, skleněné kuličky nebo pěkné kamínky.

Pozor na mudly!

Lidem, kteří tuhle hru neznají a o pokladech nemají ani tušení, se říká **mudlové** (přesně jako v Harrym Potterovi). Při hledání a otevírání krabičky, musíš být opatrný, aby tě nikdo neviděl.

Jak zjistíme kde keška je?

Pomůcky: Globus, mapa, kompas, GPS

Otázka na děti: „Víte jakou máte adresu? Kešky mají taky svou adresu: souřadnice„

Praktická ukázka - práce s mapou: Adresa sídla Geocachingu v Americe, konkrétní místo, které má svou souřadnici a postupně se oddaluje, ale bod je pořád na svém místě. A takto má každé místo na světě své souřadnice. (zdroj: mapy.com)

Co jsou to ty tajemné „souřadnice“? 📍

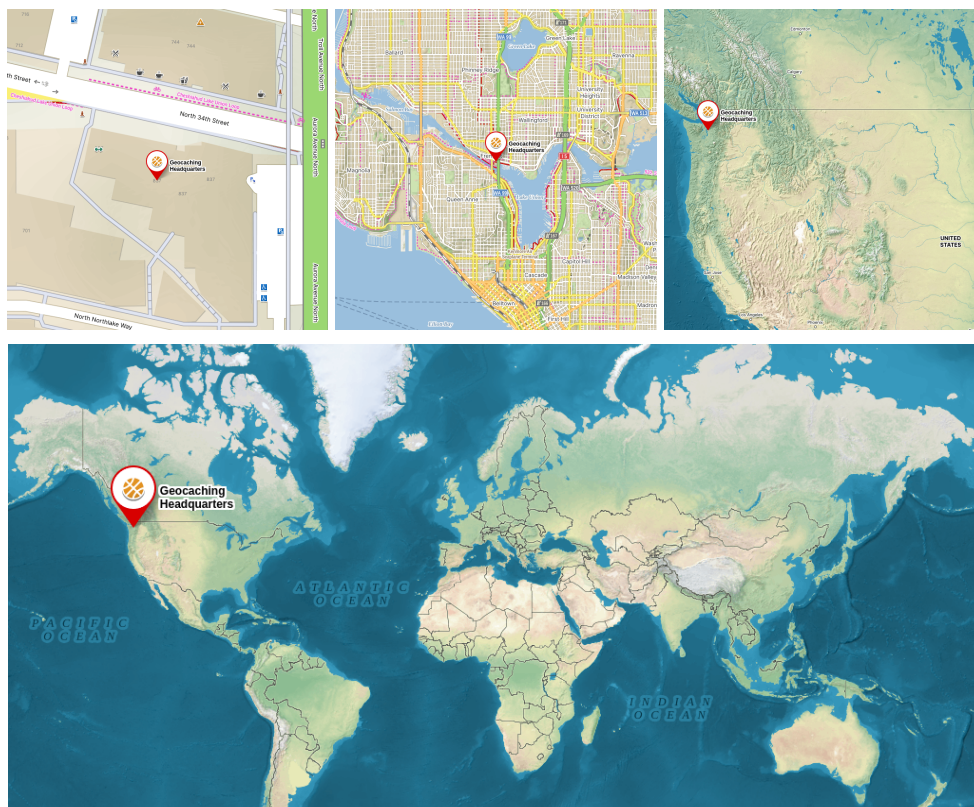
Představ si, že chceš kamarádovi vysvětlit, kde přesně na zahradě jsi schoval poklad. Můžeš říct: „Je to u toho velkého stromu.“ Jenže co když je na zahradě těch stromů deset? Kamarád bude tápat.

A právě proto máme souřadnice! Je to vlastně super přesná adresa, podle které najdeš jakékoliv místo na celé naší planetě – i ten nejmenší keřík v lese.

Souřadnice je takový „kouzelný prstík“

- **Neviditelný ukazatel:** Souřadnice jsou vlastně čísla v telefonu/GPS, která fungují jako neviditelný prst. Ukazují z vesmíru přímo na místočko, kde je schovaný poklad.
- **Telefon ti napovídá:** Mobil se na ta čísla podívá a říká ti: „Jdi dál, běž k tomu velkému stromu... a teď se koukni dolů!“

Tip: můžete si vytvořit vlastní mapu s vlastní adresou!

Satelite

Víš, proč má žabák Signal tu anténku? Protože nahoře nad mraky, tam kde už nekončí modrá obloha a začínají hvězdy, létají jeho kamarádi – **Satelity**.

Jsou to takoví roboti, kteří mají místo křídel sluneční zrcadla, aby měli dost síly ze sluníčka. Celý den si s naším Signálkem povídají. Říkají mu, kde jsou souřadnice pokladu. Signálek tu zprávu chytne svou anténkou, zapípá na nás a my může vyrazit!

Hra: Hledání se satelitem

- Jedno dítě je Hledač (má zavázané oči), druhé je Poklad (schová se v rohu), ostatní děti tvoří kruh (planeta Země). Třetí dítě je Satelit (může stát na židli) a shora naviguje Hledače: „Jdi dopředu, teď k oknu...“ Děti pochopí, že satelit vidí to, co my ze země ne.

Hra: Satelity na oběžné dráze

Tato hra simuluje, jak satelit létá kolem Země a hledá signál.

- Příprava: Položte globus doprostřed místnosti nebo hřiště na nějaký „podstavec“ (třeba na malý gymnastický kruh nebo do důlku v písku), aby neutíkal. To je naše Země.
- Akce: Děti jsou „satelity“ a běhají v kruhu kolem globusu (létají po oběžné dráze).
- Signál: Ty jako řídící středisko vyvoláváš pokyny:
 - „Ztráta signálu!“ – Všechny děti si musí okamžitě lehnout na břicho (vypnout se).
 - „Silný signál!“ – Děti se musí zastavit na jedné noze a rukama nad hlavou udělat anténku.

BONUS:

Světové strany

Sluníčko je průvodcem

Slunce je ten nejlepší kompas na světě. Stačí si zapamatovat, kde ráno vstává a kde večer chodí spát.

- **VÝCHOD (V):** Tam se sluníčko ráno **probouzí** (vychází) a svítí nám do oken.
- **ZÁPAD (Z):** Tam jde sluníčko večer **spát** (zapadá). Obloha tam mívá krásně červenou barvu.
- **JIH (J):** Tam je **nejtepleji**. Létají tam v zimě teplomilní ptáci. Žijí tam lvi a sloni.
- **SEVER (S):** Tam je **zima**. Je to strana ledních medvědů, sněhu a ledovců.

Pomůcka pro starší děti: Pomůžou vám zvířátka!

Aby si děti zapamatovaly pořadí světových stran po směru hodinových ručiček:

Sysel Viděl Ježka Zívat (S - V - J - Z)

Hry na procvičení

Hra na „Lidský kompas“

Zapojte do vysvětlování celé tělo. Postavte se s dítětem doprostřed pokoje nebo venku na zahradu (určete, kde je sever) a udělejte z dítěte kompas:

- Před tebou (kam se dívají tvé oči) je SEVER (tam bydlí lední medvědi).
- Za tebou (za tvými zády) je JIH (tam je teplo a palmy).
- Tvá pravá ruka ukazuje na VÝCHOD (tam ráno sluníčko vstává).
- Tvá levá ruka ukazuje na ZÁPAD (tam sluníčko večer usíná).

Hra „Podle kompasu“

Stoupněte si doprostřed místnosti. Vy jste „kapitán“ a dítě je „lod“. Když zavoláte: „Všichni na JIH!“, dítě musí rychle běžet ke stěně, kterou jste si určili jako jih (třeba tam, kde visí obrázek slona). Když zavoláte „SEVER!“, utíká na opačnou stranu.

ČAS NA KEŠKU

Nyní jsou vysvětleny základní pojmy a hurá vyrazit do terénu!

<https://coord.info/GCBRCQ9>

ZÁVĚR, REFLEXE, DISKUSE

Zpětná vazba

Diskuse

Odměna

Co bylo nejtěžší najít? Jak se chová správný kačer?

Když chceš jít někam ven, domlouváš se taky s rodiči?

Jak vnímáš odlišnosti na lidech, zvířatech nebo věcech?

Jak se cítíš, když hledáš poklad a objevuješ něco nového?

V keši je připraven diplom s obrázkem žabáka Signála a dřevěné památeční kolečko - sběratelský předmět geocachingu

*Připravené metodické listy mohou využívat rodiče s dětmi, nebo případně i dětské skupiny či školky libovolně dle potřeby, aktivity navazují na kešku v rámci hry geocaching.

Při putování za keškami vždy dbejte na bezpečnost.

MŮJ KOMPAS:
ZVÍŘÁTKA NA
SVĚTOVÉ STRANY

